

Ενότητα 6:

Ο ρόλος και η συμπεριφορά του εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας μερικές συμβουλές για επιτυχία

T4T - Tools4Teaching σε ψηφιακές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις

Αριθμός έργου Erasmus+: 2021-1-ES01-KA220-ADU-000033654

Το έργο αυτό συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας περιεχομένων

Σχετικά με το έργο	3
Στόχοι της ενότητας	3
Προαπαιτούμενα	4
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (δεξιότητες και ικανότητες)	4
1. Θέμα 1: Ο ρόλος και η συμπεριφορά του εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας	4
2. Θέμα 2: Ο ρόλος και η συμπεριφορά του εκπαιδευτή σε περιβάλλον μικτής διδασκαλίας	6
3. Θέμα 3: Τι μπορούν να κάνουν οι εκπαιδευτές, προκειμένου να παρέχουν μια επιτυχημένη διαδικτυακή εμπειρία στους εκπαιδευόμενους;	8
4. Θέμα 4: Ποιες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτές, για να προσφέρουν μια επιτυχημένη διαδικτυακή εμπειρία στους εκπαιδευόμενους;	10
Γλωσσάριο	11
Συμβουλές για περαιτέρω ανάγνωση (βιβλιογραφία και σύνδεσμοι)	12

Σχετικά με το έργο

Το έργο T4T - Tools4Teaching in Digital Education Settings επικεντρώνεται στην υποστήριξη των εκπαιδευτών ενηλίκων και των παρόχων τυπικής, μη τυπικής και άτυπης κατάρτισης, ώστε να στραφούν αποτελεσματικά προς την ψηφιακή εκπαίδευση και να παρέχουν το ίδιο επίπεδο αλληλεπίδρασης και «ανθρώπινης» εμπειρίας στους εκπαιδευόμενους, όπως στο φυσικό περιβάλλον. Ο γενικός στόχος του έργου είναι η ενίσχυση της ικανότητας των εκπαιδευτών ενηλίκων και των επαγγελματιών κατάρτισης να δημιουργούν και να διατηρούν αποτελεσματικές δυναμικές ομάδες σε ψηφιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, ώστε να εμπλέκουν καλύτερα τους διαδικτυακούς εκπαιδευόμενους.

Η ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για τον καλύτερο τρόπο δημιουργίας αποτελεσματικών δυναμικών ομάδων σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης θα βοηθήσει τους εκπαιδευτές ενηλίκων και τους επαγγελματίες κατάρτισης να βελτιώσουν τις ικανότητές τους σχετικά με τις ιδιαιτερότητες της δημιουργίας και της διατήρησης αποτελεσματικών δυναμικών ομάδων στο διαδίκτυο και της διασφάλισης υψηλού επιπέδου εμπειρίας των εκπαιδευομένων στις ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας.

Οι 6 ενότητες παρέχουν γενικές μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές στους εκπαιδευτές ενηλίκων για το πώς να είναι πιο αποτελεσματικοί στην οικοδόμηση και τη διατήρηση της δυναμικής της ομάδας ως προς την επιμόρφωση της μαθησιακής διαδικασίας:

- ποια ψηφιακά εργαλεία και ποιο λογισμικό να χρησιμοποιούν
- ποια συμπεριφορά να υιοθετήσουν
- πώς να εμπλέξουν τους εκπαιδευόμενους σε διαδικτυακές δραστηριότητες μικρών ομάδων
- πώς να χρησιμοποιήσουν καλλιτεχνικές ασκήσεις, για να ενισχύσουν τη δημιουργικότητα των εκπαιδευομένων κ.λπ.

Στόχοι της ενότητας

Στις μέρες μας, λόγω της πανδημίας του Covid-19, οι περισσότερες εκπαιδεύσεις και τα μαθήματα πραγματοποιούνται διαδικτυακά. Ορισμένοι εκπαιδευτές ενηλίκων δεν γνωρίζουν πώς να εμπλέξουν σωστά τους εκπαιδευόμενους στη μαθησιακή διαδικασία, καθώς η μετάβαση από τη φυσική στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση ήταν πολύ ξαφνική και δεν κατάφεραν όλοι να προσαρμοστούν και να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις. Αυτή η ενότητα θα βοηθήσει τους εκπαιδευτές να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με το ρόλο και τη συμπεριφορά τους στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας. Επίσης, οι εκπαιδευτές θα λάβουν ορισμένες συμβουλές που μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση της απόδοσής τους κατά τη διάρκεια διαδικτυακών μαθημάτων, καθώς και συμβουλές για την περαιτέρω κατάρτισή τους, το σχεδιασμό των μαθημάτων κ.λπ.

Οι στόχοι αυτής της ενότητας είναι:

- να παρέχει στους εκπαιδευτές γνώσεις, κατανόηση και έννοιες σχετικές με το θέμα,
- να βοηθήσει τους εκπαιδευτές να κατανοήσουν το ρόλο και τη συμπεριφορά τους σε διαδικτυακά και μικτά περιβάλλοντα διδασκαλίας,
- να παράσχει στους εκπαιδευτές χρήσιμα εργαλεία και συμβουλές που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα το θέμα και να προσαρμόσουν τα συγκεκριμένα εργαλεία στα δικά τους μαθήματα, την κατάρτιση κ.λπ.

Το έργο αυτό συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Προαπαιτούμενα

- γνώση του τρόπου χρήσης διαφόρων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών
- μελέτη των προηγούμενων ενοτήτων για καλύτερη κατανόηση του θέματος
- κίνητρο για την εκμάθηση νέων μεθόδων και εργαλείων διδασκαλίας

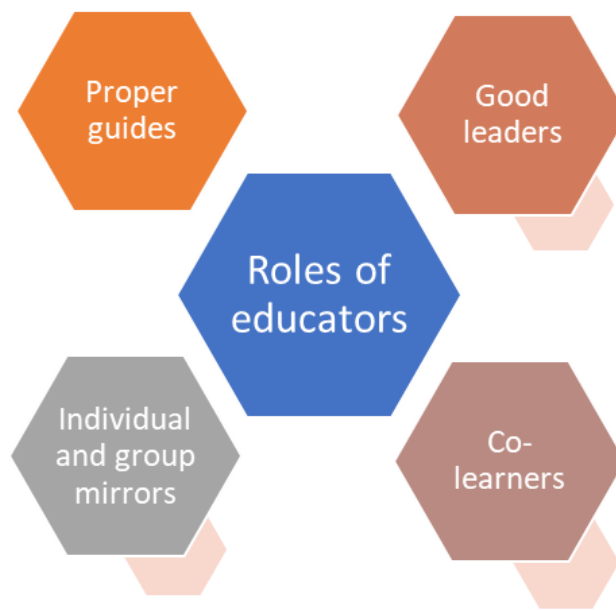
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (δεξιότητες και ικανότητες)

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, αναμένεται ότι οι εκπαιδευτές θα βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Στο τέλος της ενότητας, οι εκπαιδευτές θα γνωρίζουν και θα κατανοούν τις κύριες έννοιες που σχετίζονται με το θέμα της ενότητας.
- Στο τέλος της ενότητας, οι εκπαιδευτές θα γνωρίζουν το ρόλο και τη συμπεριφορά τους σε διαδικτυακά και μικτά περιβάλλοντα διδασκαλίας.
- Στο τέλος της ενότητας, οι εκπαιδευτές θα έχουν λάβει χρήσιμες συμβουλές που θα τους βοηθήσουν να διδάξουν στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας.
- Στο τέλος της ενότητας, οι εκπαιδευτές θα είναι εφοδιασμένοι με διαδικτυακά εργαλεία και θα είναι σε θέση να οργανώσουν δραστηριότητες που θα βοηθήσουν στην παροχή μιας επιτυχημένης διαδικτυακής εμπειρίας για τους εκπαιδευόμενους,

1. Θέμα 1: Ο ρόλος και η συμπεριφορά του εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας

Κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας, οι περισσότεροι άνθρωποι αντιμετωπίζουν διαφορετικές προκλήσεις. Πιθανώς μία από τις μεγαλύτερες επιρροές και αλλαγές βίωσαν οι εκπαιδευτές. Από τις αίθουσες διδασκαλίας και τις ζωντανές δραστηριότητες η εργασία τους έπρεπε να μεταφερθεί στο διαδικτυακό περιβάλλον. Σύμφωνα με τις διάφορες έρευνες, η πλειονότητα των εκπαιδευτών αντιμετώπισε διάφορες προκλήσεις κατά τη μετάβαση στη διαδικτυακή διδασκαλία. Για παράδειγμα, η έλλειψη ψηφιακών ικανοτήτων, η αδυναμία διατήρησης της προσοχής του εκπαιδευομένου κ.λπ. Ως εκ τούτου, προκειμένου να επιλύσουν αυτά τα προβλήματα, οι εκπαιδευτές έπρεπε να αλλάξουν το ρόλο και τη συμπεριφορά τους κατά τη διεξαγωγή μαθημάτων, κατάρτισης, εκπαιδεύσεων κ.λπ. Ποιοι είναι λοιπόν οι ρόλοι των εκπαιδευτών και πώς πρέπει να συμπεριφέρονται κατά τη διδασκαλία στο διαδικτυακό περιβάλλον;

Σχήμα 1. Ρόλοι των εκπαιδευτών στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας

Πρώτα απ' όλα, οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι **σωστοί οδηγοί**. Για παράδειγμα, ένας ξεναγός πρέπει να οδηγεί τους ανθρώπους σε διάφορα μέρη, ομοίως, ένας διαδικτυακός εκπαιδευτής πρέπει να καθοδηγεί τους εκπαιδευόμενους μέσα από διάφορες διαδικτυακές μαθησιακές εμπειρίες (Bull, 2013). Εξάλλου, διαφορετικές μέθοδοι και τεχνικές μάθησης προτιμώνται από διαφορετικούς διαδικτυακούς εκπαιδευόμενους. Ως αποτέλεσμα, οι διαδικτυακοί εκπαιδευτές πρέπει να προσαρμόζουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους, προκειμένου να παρέχουν σωστή εκπαίδευση στους εκπαιδευόμενους (James, 2019). Τα διαδικτυακά μαθήματα, οι συνεδρίες, οι εκπαιδεύσεις κ.λπ. συχνά προετοιμάζονται πριν από την έναρξή τους, ώστε οι εκπαιδευτές να μπορούν να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην καθοδήγηση των εκπαιδευομένων και λιγότερο χρόνο στην προετοιμασία του υλικού για τα μαθήματά τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευτές είναι σε θέση να εστιάσουν την προσοχή των εκπαιδευομένων σε βασικές έννοιες και ιδέες (Bull, 2013).

Επιπλέον, είναι σημαντικό οι εκπαιδευτές να είναι **καλοί ηγέτες**. Όπως συμβαίνει σε όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα, οι εκπαιδευόμενοι χρειάζονται συχνά κάποια ενθάρρυνση. Η ίδια η διαδικασία της μάθησης είναι ήδη δύσκολη και το διαδικτυακό περιβάλλον την κάνει ακόμη πιο δύσκολη, καθώς οι εκπαιδευόμενοι συχνά αισθάνονται απομονωμένοι, μπερδεμένοι και χωρίς κίνητρο να κάθονται στην οθόνη του υπολογιστή και να ακούνε για ώρες τους μονολόγους των εκπαιδευτών. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτές πρέπει να ενθαρρύνουν και να παρακινούν μεμονωμένους εκπαιδευομένους, καθώς και ολόκληρη την ομάδα. Πρέπει να δείχνουν την υποστήριξή τους και να προσπαθούν να μετατρέψουν τις αρνητικές καταστάσεις σε θετικές (Bull, 2013 · James, 2019).

Χωρίς κατάλληλους οδηγούς και καλούς ηγέτες, οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι **«ατομικοί και ομαδικοί καθρέφτες»**. Ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη διδασκαλία είναι η ανατροφοδότηση. Όταν οι εκπαιδευτές δίνουν ανατροφοδότηση, τότε ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει τι πρέπει να βελτιώσει και ποια είναι τα δυνατά του σημεία. Επίσης, είναι καλό να ενημερώνονται οι

εκπαιδευόμενοι αν το μάθημα πηγαίνει καλά και αν πετυχαίνουν όλους τους στόχους του μαθήματος (James, 2019).

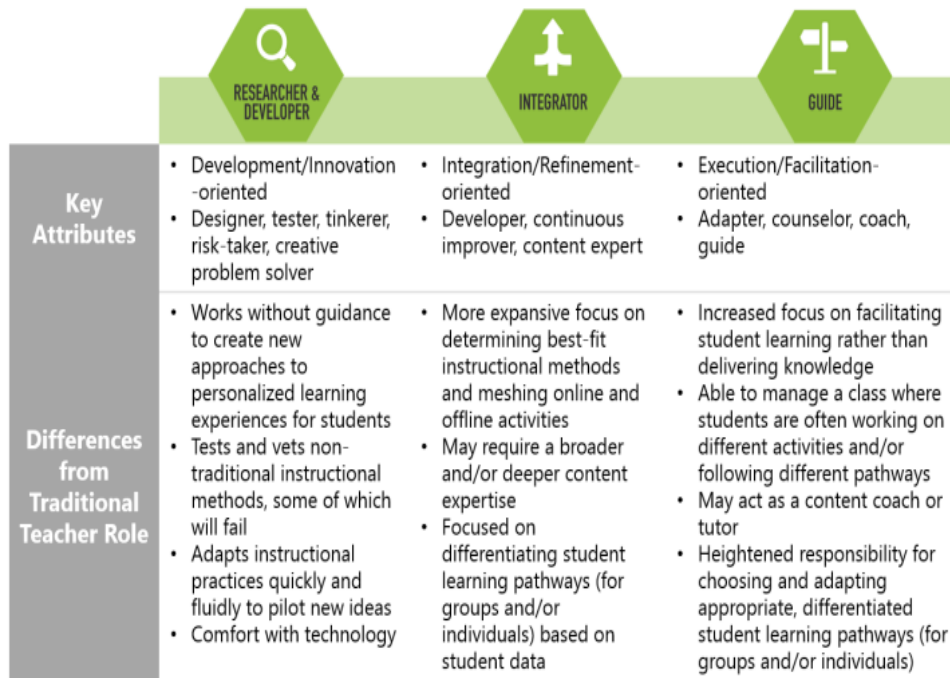
Πιθανώς ο πιο σημαντικός ρόλος είναι ότι οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι **συν-εκπαιδευόμενοι**. Όπως βλέπουμε, ο κόσμος μας αλλάζει πολύ γρήγορα. Νέες εφαρμογές και ψηφιακά εργαλεία αλλάζουν συνεχώς και δημιουργούν νέα. Έτσι, οι εκπαιδευτές πρέπει να αναπτύσσουν διαρκώς τις γνώσεις και τις ψηφιακές τους δεξιότητες, προκειμένου να επιτελούν την κατάλληλη διαδικτυακή διδασκαλία.

Αν θέλετε να μάθετε περισσότερα για το ρόλο και τη συμπεριφορά του εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον, μπορείτε να παρακολουθήσετε ένα βίντεο (https://www.youtube.com/watch?v=o6yjl67_71M) που αναπαριστά το ρόλο του εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας και μάθησης.

2. Θέμα 2: Ο ρόλος και η συμπεριφορά του εκπαιδευτή σε περιβάλλον μικτής διδασκαλίας

Σύμφωνα με τους Blaine Smith και Cynthia J. Brame, στα διαδικτυακά μαθήματα, τουλάχιστον το 80% του περιεχομένου παραδίδεται διαδικτυακά, ενώ στη μικτή διδασκαλία το περιεχόμενο των μαθημάτων από 30% έως 80% παραδίδεται διαδικτυακά με κάποια δια ζώσης αλληλεπίδραση. Επομένως, η κύρια διαφορά μεταξύ της διαδικτυακής διδασκαλίας και της μικτής διδασκαλίας είναι ότι η τελευταία περιλαμβάνει διαδικτυακή και δια ζώσης διδασκαλία, ενώ η διαδικτυακή διδασκαλία είναι η μέθοδος που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο μέσω διάφορων διαδικτυακών πλατφόρμων διδασκαλίας. Καθώς πρόκειται για διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας, ο ρόλος και η συμπεριφορά των εκπαιδευτών σε αυτά τα περιβάλλοντα διδασκαλίας ενδέχεται επίσης να διαφέρουν (Hasa, 2021).

Η TNTP επαναπροσδιορίζοντας τη διδασκαλία απεικονίζει το ρόλο των εκπαιδευτικών ως εξής:

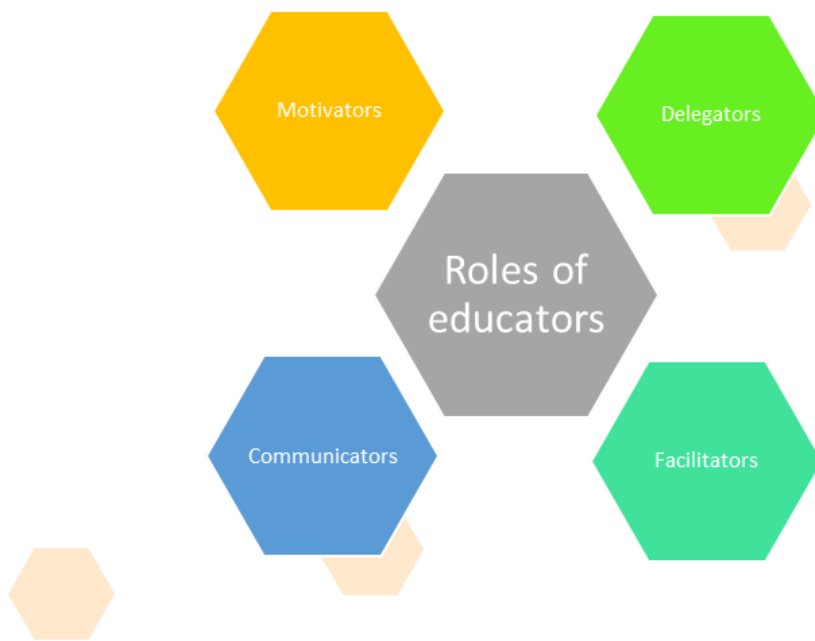
Notes: (1) The following roles describe discrete functions served by a teacher, and are not mutually exclusive. A teacher may hold more than one of these roles.
 (2) These roles do not explicitly provide for the technology maintenance function necessary to the smooth operation of a mature blended learning model; this responsibility may be integrated into any (or all) of the positions detailed above, or may be a separate role.

Σχήμα 2. Ο ρόλος των εκπαιδευτών στο περιβάλλον μικτής διδασκαλίας

Όπως μπορείτε να δείτε, στο περιβάλλον της μικτής διδασκαλίας οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι ερευνητές και προγραμματιστές, ενοποιητές, οδηγοί (όπως και οι εκπαιδευτές στο περιβάλλον της ηλεκτρονικής διδασκαλίας). Ως ερευνητές και προγραμματιστές οι εκπαιδευτές θα πρέπει να σχεδιάζουν διάφορες παρουσιάσεις, εργασίες - υλικό μαθήματος και να δοκιμάζουν νέες μεθόδους μάθησης. Επίσης, θα πρέπει πάντα να σκέφτονται, να αναλαμβάνουν κινδύνους και να επιλύουν προβλήματα με δημιουργικό τρόπο. Ως ολοκληρωτές οι εκπαιδευτές θα πρέπει να ενσωματώνουν τα πράγματα και να εργάζονται ως προγραμματιστές, συνεχείς βελτιωτές και ειδικοί σε θέματα περιεχομένου. Τέλος, ως οδηγοί οι εκπαιδευτές θα πρέπει να είναι προσαρμοστές, σύμβουλοι και προπονητές.

Επιπλέον, η Geeta Rani και άλλοι ερευνητές διαχωρίζουν το ρόλο των εκπαιδευτών με διαφορετικό τρόπο, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 3. Ρόλοι των εκπαιδευτών στο περιβάλλον μικτής διδασκαλίας

Αναφέρει ότι στο περιβάλλον της μικτής διδασκαλίας οι εκπαιδευτές θα πρέπει να είναι παρακινητές, αναθέτοντες, διευκολυντές και επικοινωνούντες.

Επικοινωνούντες. Η επικοινωνία είναι ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη διδασκαλία, ειδικά στη μικτή διδασκαλία, όπου δύο διαφορετικά περιβάλλοντα διδασκαλίας (διαδικτυακό και πρόσωπο με πρόσωπο) διαπλέκονται μεταξύ τους. Οι εκπαιδευτές πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μαθητές έχουν κατανοήσει σωστά τις προσδοκίες τους. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η σωστή επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευόμενων και των εκπαιδευτών πρέπει και οι δύο να θυμούνται τους ακόλουθους όρους: σύγχρονη επικοινωνία και ασύγχρονη επικοινωνία. Σύγχρονη επικοινωνία σημαίνει επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, δεν έχει σημασία αν είναι δια ζώσης ή εικονική. Στο διαδίκτυο, αυτό συμβαίνει συνήθως μέσω εργαλείων διαδικτυακής συνδιάσκεψης. Ασύγχρονη επικοινωνία σημαίνει επικοινωνία που λαμβάνει χώρα σε χρόνο κατάλληλο για τον χρήστη, ονομάζεται επίσης «μάθηση ανά πάσα στιγμή». Διαδικτυακά αυτό συμβαίνει συνήθως μέσω πινάκων συζητήσεων, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και wikis (Australian Catholic University). Εκτός αυτού, οι εκπαιδευτές πρέπει να θυμούνται ότι ο εκπαιδευόμενος πρέπει να αισθάνεται ότι εκτιμάται και ότι είναι ευπρόσδεκτος (Geeta Rani, et al., 2021).

Κίνητρα. Τα κίνητρα είναι πολύ σημαντικά στη διαδικασία μάθησης. Χωρίς κίνητρα, ο εκπαιδευόμενος δε θα είναι σε θέση να ολοκληρώσει τις διάφορες μαθησιακές δραστηριότητες με τον κατάλληλο τρόπο. Ως εκ τούτου, ένα από τα κύρια καθήκοντα των εκπαιδευτών είναι η παρακίνηση των εκπαιδευόμενων. Υπάρχουν ορισμένες χρήσιμες μέθοδοι για την ενίσχυση των κινήτρων των εκπαιδευόμενων. Μία από αυτές είναι η καλλιέργεια επιλογών. Είναι σημαντικό να δίνετε μια επιλογή στον εκπαιδευόμενο κατά την ολοκλήρωση των εργασιών, για παράδειγμα, μπορείτε να του αναθέσετε να γράψει μια έκθεση ή να φτιάξει ένα PowerPoint. Ένας άλλος τρόπος για την ενίσχυση των κινήτρων - να κάνετε έναν διαγωνισμό. Ο συναγωνισμός είναι ένα ισχυρό κίνητρο για τους εκπαιδευόμενους και, όταν αντιμετωπίζεται σωστά, μπορεί να ενισχύσει τα κίνητρα και τη δέσμευση,

ειδικά όταν συνδυάζεται με συνεργατική εργασία (Whitaker, 2021). Τέλος, είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στην επιβράβευση. Πιθανώς, στους περισσότερους ανθρώπους αρέσει να βραβεύονται και να συγχαίρονται για την πρόοδο που σημειώνουν. Ωστόσο, σε ορισμένους ανθρώπους δεν αρέσει να βραβεύονται δημόσια, οπότε μπορείτε να αποστείλετε ένα ευχαριστήριο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή να πείτε προσωπικά ότι κάποιος έκανε σπουδαία δουλειά.

Συντονιστές. Υπάρχουν δύο τύποι διευκολυντών: οι εμπλεκόμενοι και οι σιωπηλοί διευκολυντές. Οι εμπλεκόμενοι διαμεσολαβητές συμμετέχουν συχνά με τους εκπαιδευόμενους σε διαδικτυακές συζητήσεις και εργασίες. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευτές είναι σε θέση να ηγηθούν της συζήτησης, να τη διαχειριστούν, να κάνουν ερωτήσεις παρακολούθησης, να συμπληρώνουν τις απαντήσεις των εκπαιδευομένων και να διευκρινίζουν τις αμφιβολίες (ASCD, 2012). «Αυτός ο ρόλος επιτρέπει στους εκπαιδευτές να ασχολούνται ενεργά με τους εκπαιδευόμενους για να καθοδηγήσουν τις συζητήσεις, ώστε να διασφαλίσουν ότι παραμένουν στο σωστό δρόμο» (ASCD, 2014). Ωστόσο, οι διευκολυντές δεν μπορούν να είναι υπερβολικά κυρίαρχοι, πρέπει να περιορίζουν τη διαδικτυακή τους συμμετοχή και να αφήνουν τους εκπαιδευόμενους να εξερευνούν μόνοι τους τα θέματα.

Οι αθόρυβοι διευκολυντές «χρησιμοποιούν τις διαδικτυακές συζητήσεις και εργασίες, για να συμπληρώσουν και να επεκτείνουν το πρόγραμμα σπουδών στην τάξη... [αλλά] περιορίζουν τη συμμετοχή τους στην ανάρτηση ερωτήσεων, για να διευκολυνθεί η έναρξη της συζήτησης από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους, καθώς και στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων για να αναλάβου πρωτοβουλία και πάλι οι εκπαιδευόμενοι» (Tucker, 2012). Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι είναι σε θέση να ηγηθούν μόνοι τους της συζήτησης και να αναλάβουν την ευθύνη της ανακάλυψης της γνώσης τους (ASCD, 2014). Όμως είναι σημαντικό να γνωρίζουν ότι ο εκπαιδευτής παρακολουθεί τις διαδικτυακές συζητήσεις και τις εργασίες.

Αντιπρόσωποι. Οι συνήθεις εκπαιδευτές έχουν διαφορετικές γνώσεις και ο ρυθμός εργασίας τους ποικίλλει. Κάποιοι είναι σε θέση να ολοκληρώσουν τις εργασίες γρήγορα και μόνοι τους, ενώ άλλοι χρειάζονται περισσότερο χρόνο και κάποια βοήθεια. Ως εκ τούτου, καθήκον των εκπαιδευτών είναι να αναθέτουν άτομα που θα βοηθήσουν τους άλλους. Αυτό ενθαρρύνει την ομαδική εργασία και βελτιώνει τις επικοινωνιακές δεξιότητες.

3. Θέμα 3: Τι μπορούν να κάνουν οι εκπαιδευτές, προκειμένου να παρέχουν μια επιτυχημένη διαδικτυακή εμπειρία στους εκπαιδευόμενους;

«Σε όλες τις μορφές εξ αποστάσεως διδασκαλίας, η ικανότητα να εξανθρωπιστεί η σχέση με τους εξ αποστάσεως εκπαιδευόμενους είναι σημαντική» (Moore, 2011). Ωστόσο, στις μέρες μας, όταν οι εκπαιδευτές πρέπει να πλοηγηθούν σε μια μορφή στην οποία μικροσκοπικά κουτάκια δείχνουν ένα πρόσωπο ή μια εικόνα, είναι δύσκολο να διασφαλιστεί ότι η διαδικτυακή μαθησιακή εμπειρία θα είναι η ίδια με μια ζωντανή εμπειρία. Τι μπορούν λοιπόν να κάνουν οι εκπαιδευτές, για να εξασφαλίσουν μια επιτυχημένη εμπειρία για τους εκπαιδευόμενους;

Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, είναι σημαντικό να λαμβάνετε ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευτές, αλλά και η ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους είναι επίσης σημαντική. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν την «κινούμενη απάντηση», για να εξασφαλίσουν μια πιο διαδραστική διαδικτυακή εμπειρία. Για το σκοπό αυτό, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Voki. Το Voki είναι ένα εκπαιδευτικό εργαλείο για εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση της διδασκαλίας, της εμπλοκής και της κατανόησης του μαθήματος. Το Voki μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην τάξη (για τις εργασίες των εκπαιδευομένων), ως εργαλείο κινούμενης παρουσίασης, για τις εργασίες των εκπαιδευομένων και ως εικονικό φόρουμ

συζητήσεων υπό επίβλεψη (Voki Hangouts). Το δεύτερο χρήσιμο εργαλείο είναι το Powtoon. Το Powtoon είναι η πλατφόρμα οπτικής επικοινωνίας που σας δίνει την ελευθερία να δημιουργήσετε επαγγελματικά και πλήρως προσαρμοσμένα βίντεο που θα λατρέψει το κοινό σας. Έτσι, αυτά τα δύο εργαλεία θα βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να δώσουν μια κινούμενη απάντηση δημιουργώντας χαρακτήρα με φωνή και κινούμενα σχέδια (Peterson-Ahmad & Keeley, 2021).

Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας να παρέχεται συνεργατική μάθηση. Η συνεργατική μάθηση σημαίνει ότι οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να χωρίζονται σε διάφορες ομάδες. Αυτές οι ομάδες πρέπει να κατανέμουν εργασίες σε όλα τα μέλη της ομάδας. Όλοι πρέπει να συνεισφέρουν στην εργασία, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος. «Υπάρχουν διάφορες στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, για να διασφαλιστεί ότι η εργασία είναι συνεργατική, οι οποίες περιλαμβάνουν στρατηγικές, όπως η σκέψη/ζευγάρι/μοιρασμός, το παζλ και η ευέλικτη ομαδοποίηση» (Peterson-Ahmad & Keeley, 2021). Τα Edublogs, το Weebly για την εκπαίδευση, οι αίθουσες διαλέξεων Zoom ή ένα κοινό έγγραφο Google είναι παραδείγματα εργαλείων που μπορούν να υποστηρίξουν αυτές τις στρατηγικές.

Μια άλλη χρήσιμη συμβουλή για τους εκπαιδευτές, για να εξασφαλίσουν μια επιτυχημένη εμπειρία είναι να είναι απλοί. Κάθε εκπαιδευτής έχει βιώσει την απογοήτευση του να πρέπει να εξηγήσει νέες οδηγίες στους εκπαιδευόμενους. Στο διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας, οι εκπαιδευτές πρέπει να το κάνουν πιο συχνά, επειδή υπάρχουν διάφορες εργασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και πριν από κάθε εργασία ο εκπαιδευτής πρέπει να εξηγήσει όχι μόνο την εργασία, αλλά και να δώσει οδηγίες για το πώς χρησιμοποιείται μια συγκεκριμένη εφαρμογή ή ένα άλλο διαδικτυακό εργαλείο. Είναι σημαντικό να παρέχονται αυτές οι οδηγίες όσο το δυνατόν πιο απλά, ώστε κάθε εκπαιδευόμενος να είναι σε θέση να τις κατανοήσει. Επίσης, οι εκπαιδευτές μπορούν να δημιουργήσουν ένα αρχείο όπου ο εκπαιδευόμενος θα βρίσκει τις απαιτούμενες οδηγίες κατά τη διάρκεια όλης της εκπαίδευσης, του μαθήματος, της επιμόρφωσης κ.λπ.

Τέλος, είναι σημαντικό να γίνει η ίδια η παρουσίαση διαδραστική. Για να κρατήσουν την προσοχή του αναγνώστη και να κάνουν την παρουσίασή του/της διαδραστική, οι εκπαιδευτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία όπως το πρόσθετο PearDeck για το Google Slides και το NearPod. Επίσης, τα εργαλεία αυτά είναι χρήσιμα για την πραγματοποίηση αξιολογήσεων και τη διαπίστωση αν οι εκπαιδευόμενοι κατανόησαν το υλικό (Peterson-Ahmad & Keeley, 2021).

4. Θέμα 4: Ποιες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτές, για να προσφέρουν μια επιτυχημένη διαδικτυακή εμπειρία στους εκπαιδευόμενους;

Αυτός είμαι εγώ!

Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να απενεργοποιήσουν την κάμερα και το μικρόφωνό τους. Στη συνέχεια, ένα άτομο ανοίγει την κάμερα και το μικρόφωνο και λέει μια δήλωση για τον εαυτό του: «Έχω έναν αδελφό!». Ένα άτομο, το οποίο έχει επίσης έναν αδελφό, ανοίγει την κάμερα και το μικρόφωνό του και λέει: «Αυτός είμαι εγώ!». Στη συνέχεια, όλοι οι εκπαιδευόμενοι κλείνουν τις κάμερες και τα μικρόφωνά τους και το επόμενο άτομο λέει τη δήλωση για τον εαυτό του. Αυτή η δραστηριότητα είναι ιδανική για προθέρμανση και για να γνωριστούν μεταξύ τους.

Το έργο αυτό συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Σημείωση:

- Για να αποφευχθεί το χάος, όταν κάποιος θέλει να πει μια δήλωση για τον εαυτό του, «σηκώνει το χέρι του» ή ο εκπαιδευτής καλεί κάθε άτομο σύμφωνα με τον κατάλογο των συμμετεχόντων.
- Αυτή η δραστηριότητα λειτουργεί καλύτερα χρησιμοποιώντας την «προβολή γκαλερί» ή κάτι παρόμοιο, ώστε να μπορείτε να βλέπετε όλους τους συμμετέχοντες.

Γράψτε και δείξτε

Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να έχουν ένα φύλλο χαρτί και ένα στυλό. Οι εκπαιδευτές τους ζητούν να γράψουν με μία λέξη πώς αισθάνονται. Επίσης, οι εκπαιδευτές μπορούν να κάνουν αυτή την εργασία πιο δύσκολη και δημιουργική ζητώντας από τους εκπαιδευόμενους να περιγράψουν τα συναισθήματά τους χρησιμοποιώντας τον τίτλο των New York Times και, τέλος να δημιουργήσουν το δικό τους τίτλο που αντιπροσωπεύει τα συναισθήματα και τη διάθεσή τους. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αρχή ή στο τέλος της κατάρτισης, του μαθήματος, της συνεδρίας κ.λπ. Εάν η κατάρτιση, το μάθημα κ.λπ. διαρκεί περισσότερες από μία ημέρες, τότε οι εκπαιδευτές μπορούν να κατανεύουν αυτές τις εργασίες σε περισσότερες ημέρες. Αυτή η δραστηριότητα είναι ιδανική για τη λήψη ανατροφοδότησης από τους εκπαιδευόμενους.

Σημείωση:

- Όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να μπορούν να βλέπουν ο ένας τις οθόνες του άλλου για αυτή τη δραστηριότητα. Λειτουργεί καλύτερα σε «λειτουργία γκαλερί» ή κάτι παρόμοιο.

Σκέψη/ζευγάρι/μοιρασμός

Ο εκπαιδευόμενος σκέφτεται τι θέλει να ρωτήσει, ίσως έχει αμφιβολίες για κάτι ή θέλει να ρωτήσει κάτι για να εμβαθύνει τις γνώσεις του. Η ερώτηση συζητείται αρχικά σε ζευγάρια και στη συνέχεια σε όλη την τάξη. Η δραστηριότητα αυτή ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και την επίλυση προβλημάτων. Επίσης, αυτή η δραστηριότητα είναι ένας τέλειος τρόπος, για να συνεργαστούν οι εκπαιδευόμενοι.

Βήμα προς βήμα

1. Ο εκπαιδευόμενος γράφει την ερώτηση σε κάποιο διαδικτυακό εργαλείο, για παράδειγμα, στο [Lucidspark.com](https://lucidspark.com).
2. Οι εκπαιδευόμενοι σχηματίζονται σε ομάδες των 2-3 ατόμων.
3. Οι εκπαιδευόμενοι συζητούν την ερώτηση και προσπαθούν να βρουν την απάντηση.
4. Κάποια από τα ζευγάρια καλούνται να μοιραστούν όσα συζητήσαν σε μικρές ομάδες.

Γλωσσάριο

Διαδικτυακό περιβάλλον διδασκαλίας - είναι ένα σύνολο εργαλείων διδασκαλίας και μάθησης που έχουν σχεδιαστεί, για να βελτιώσουν τη μαθησιακή εμπειρία του

εκπαιδευόμενου, συμπεριλαμβάνοντας τους υπολογιστές και το Διαδίκτυο στη μαθησιακή διαδικασία.

Μικτό περιβάλλον διδασκαλίας - είναι μια μέθοδος διδασκαλίας που ενσωματώνει την τεχνολογία και τα ψηφιακά μέσα με τις παραδοσιακές δραστηριότητες της τάξης υπό την καθοδήγηση του εκπαιδευτή, δίνοντας στους εκπαιδευόμενους μεγαλύτερη ευελιξία, για να προσαρμόσουν τις μαθησιακές τους εμπειρίες.

Διαμεσολαβητής - κάποιος που βοηθά ένα άτομο ή έναν οργανισμό να κάνει κάτι πιο εύκολα ή να βρει την απάντηση σε ένα πρόβλημα, συζητώντας τα πράγματα και προτείνοντας τρόπους, για να γίνουν τα πράγματα.

Εξανθρωποποίηση - να κάνετε κάτι που δεν είναι ανθρώπινο να φαίνεται σαν άτομο, ή να συμπεριφέρεστε σε κάτι που δεν είναι ανθρώπινο σαν να είναι άτομο.

Συμβουλές για περαιτέρω ανάγνωση (βιβλιογραφία και σύνδεσμοι)

Χρησιμοποιηθείσες Πηγές:

<https://www.nytimes.com/2020/08/27/learning/7-activities-to-build-community-and-positive-classroom-culture-during-online-learning.html>
<https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blended-and-online-learning/>
<https://www.differencebetween.com/what-is-the-difference-between-e-learning-and-blended-learning/>
https://tntp.org/assets/documents/TNTP_Blended_Learning_WorkingPaper_2014.pdf
https://www.researchgate.net/publication/351883810_Visioning_the_role_of_teacher_to_facilitate_blended_learning_environment_after_covid-19
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/online-course-delivery-and-instruction/eight-roles-of-an-effective-online-teacher/>
<https://qs-gen.com/role-of-the-teachers-in-online-classroom-2/>
https://www.youtube.com/watch?v=o6yjl67_71M
<https://www.voki.com/site/aboutVoki>
<https://www.powtoon.com/>
<https://www.facultyfocus.com/articles/online-education/online-course-delivery-and-instruction/five-ways-to-engage-students-in-an-online-learning-environment/>
<https://www.edutopia.org/article/4-tips-supporting-learning-home>
<https://www.panopto.com/blog/what-is-blended-learning/>
<https://www.techtarget.com/whatis/definition/virtual-learning-environment-VLE-or-managed-learning-environment-MLE>
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/facilitator>

Πηγές για περαιτέρω ανάγνωση:

<https://hotmart.com/en/blog/role-of-an-online-teacher>
<https://kpu.pressbooks.pub/learningtolearnonline/chapter/describe-the-role-of-an-online-instructor/>
<https://elearningindustry.com/7-tips-prepare-for-teaching-online>
<https://www.pearson.com/ped-blogs/blogs/2020/03/9-strategies-for-effective-online-teaching.html>

Ελέγξτε, επίσης, τη βιβλιοθήκη T4T. Εδώ είναι μερικοί χρήσιμοι πόροι:

<https://ditchthattextbook.com/8-interactive-google-slides-activities-for-classroom-excitement/>
<https://www.edutopia.org/article/8-strategies-improve-participation-your-virtual-classroom>
<https://www.youtube.com/watch?v=HZkEPiRcJXY>
<https://www.ispringsolutions.com/blog/collaboration-tools-for-online-learning>

Το έργο αυτό συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

T4T - Tools4Teaching σε ψηφιακές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις

Αριθμός έργου Erasmus+: 2021-1-ES01-KA220-ADU-000033654